

Bruxelles, 29 aprilie 2022
(OR. en)

8568/22
ADD 2

**Dosar interinstituțional:
2022/0132(COD)**

VISA 74
FRONT 179
MIGR 131
COMIX 216
CODEC 568
IA 53

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	28 aprilie 2022
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2022) 659 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI [...] care însoțește documentul Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009 și (UE) 2017/2226 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1683/95, (CE) nr. 333/2002, (CE) nr. 693/2003 și (CE) nr. 694/2003 ale Consiliului și a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen în ceea ce privește digitalizarea procedurii în materie de vize

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2022) 659 final.

Anexă: SWD(2022) 659 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.4.2022
SWD(2022) 659 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

[...]

care însoțește documentul

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului

de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009 și (UE) 2017/2226 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1683/95, (CE) nr. 333/2002, (CE) nr. 693/2003 și (CE) nr. 694/2003 ale Consiliului și a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen în ceea ce privește digitalizarea procedurii în materie de vize

{COM(2022) 658 final} - {SEC(2022) 202 final} - {SWD(2022) 658 final}

Fișă rezumat
Inițiativă legislativă privind digitalizarea procedurilor în materie de vize (punct din Programul de lucru al Comisiei pentru 2021)
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema abordată?
Autoritățile statelor membre responsabile de cererile de viză și de eliberarea vizelor sunt împovărate de procese îndelungate și de costuri care se acumulează în ceea ce privește gestionarea, prelucrarea, arhivarea și, în cele din urmă, distrugerea documentelor pe suport de hârtie în cadrul actualei proceduri în materie de vize. Statele membre sunt, de asemenea, din ce în ce mai dependente de prestatorii externi de servicii. Există, de asemenea, un risc de securitate legat de posibilitatea falsificării și contrafacerii autocolantului de viză, precum și un risc crescut de introducere de cereri multiple de viză la diferite state membre de către același solicitant („visa shopping”) din cauza procedurilor fragmentate în materie de vize în statele membre. În fine, pandemia de COVID-19 a arătat că practica actuală nu este adecvată pentru a răspunde la crize și pentru a reacționa la acestea. Procedura actuală este complexă și împovărătoare și pentru solicitanții de viză. Aceștia trebuie să se deplaseze la cel mai apropiat consulat sau la cel mai apropiat centru de primire a cererilor de viză pentru fiecare cerere, unde trebuie să își predea documentul de călătorie, ceea ce îi împiedică să călătorească în străinătate în timpul procesului de solicitare a vizelor. Persoanele care călătoresc în mod frecvent trebuie să urmeze pentru fiecare cerere aceeași procedură îndelungată, care poate să difere în funcție de destinație. De asemenea, solicitanții plătesc taxe suplimentare atunci când își depun cererea prin intermediul unui prestator extern de servicii. Cauzele profunde ale acestor probleme sunt cerința juridică ce le impune statelor membre să elibereze un autocolant de viză pe suport de hârtie, dependența statelor membre de practicile bazate pe prezența fizică a solicitanților de viză/utilizarea suportului de hârtie, precum și nivelul eterogen de digitalizare și procedurile diferite în materie de vize utilizate de statele membre.
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Obiectivul general al inițiativei este de a simplifica, armoniza și reduce sarcina administrativă aferentă solicitării unei vize Schengen, astfel încât UE să devină o destinație mai atractivă pentru călătorii care au nevoie de viză și să se îmbunătățească securitatea și siguranța spațiului Schengen. Pentru a atinge acest obiectiv, propunerea vizează raționalizarea și eficientizarea procedurii de solicitare a vizelor pentru solicitanți și statele membre prin utilizarea mijloacelor digitale, precum și creșterea securității spațiului Schengen prin digitalizarea autocolantului de viză și utilizarea unor proceduri digitalizate de solicitare a vizelor. O procedură de acordare a vizelor care, în mare parte, nu se bazează pe utilizarea hârtiei și care este fără contact va fi mai eficientă din punctul de vedere al costurilor și va economisi timp pentru călători și consulate, asigurând, în același timp, cel mai înalt nivel de securitate la frontierele UE și protecția datelor cu caracter personal ale solicitanților.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?
Obiectivul de a face procedurile în materie de vize mai sigure și mai adecvate pentru era digitală nu poate fi realizat prin acțiunea individuală a statelor membre. Îmbunătățirea în continuare a acestor proceduri comune necesită o acțiune din partea UE. Este puțin probabil ca problemele identificate mai sus să dispară în viitorul apropiat și acestea sunt direct legate de actualele dispoziții legale. Modificările legislației conexe (în principal Codul de vize și Regulamentul VIS) sunt posibile numai la nivelul UE, deoarece obiectivele prezentului regulament se bazează pe alte inițiative care vizează raționalizarea și armonizarea procedurilor utilizate în contextul politicii comune în domeniul vizelor, precum și ca urmare a faptului că vizele de scurtă ședere fac parte din acquis-ul Schengen. Având în vedere amploarea, efectele și impactul acțiunilor preconizate, obiectivele nu pot fi atinse în mod eficient și sistematic decât la nivelul UE.
B. Soluții
Ce opțiuni legislative și nelegislative au fost examinate la nivel de politică? Există sau nu o opțiune preferată? De ce?
Evaluarea impactului analizează cinci opțiuni de politică, care presupun niveluri diferite ale intervenției UE în procesul actual în materie de vize:

- **Opțiunea 1**, care este considerată scenariul de referință, nu prevede nicio acțiune legislativă la nivelul UE. Statele membre ar continua (sau nu) să își dezvolte instrumentele naționale. Comisia ar urma să emită recomandări fără caracter obligatoriu pentru statele membre și să le sprijine prin măsuri adoptate în cadrul unor instrumente juridice neobligatorii. Autocolantul de viză ar continua să fie utilizat pentru eliberarea vizelor.
- **Opțiunea 2** include modificări legislative minime la nivelul UE, menite să elimine obstacolele juridice care limitează posibilitatea statelor membre de a digitaliza în mai mare măsură procesul de solicitare a vizelor. O viză digitală ar urma să înlocuiască autocolantul de viză pe suport de hârtie (obligatoriu) și ar urma să se introducă un serviciu web comun pentru titularii de viză pentru ca aceștia să poată verifica valabilitatea acestora.
- **Opțiunea 3** prevede înlocuirea (obligatorie) a autocolantului de viză pe suport de hârtie cu o viză digitală și dezvoltarea unei platforme opționale a UE pentru cererile de viză. În cadrul acestei opțiuni, statele membre ar putea alege una dintre următoarele posibilități: să participe la platforma UE pentru cererile de viză, să dezvolte/să utilizeze în continuare propriile portaluri naționale sau să nu dezvolte nicio soluție digitală.
- **Opțiunea 4** prevede o viză digitală obligatorie și o platformă a UE pentru cererile de viză obligatorie, la care ar trebui să participe toate statele membre după o perioadă de tranziție.
- **Opțiunea 5** prevede o platformă a UE pentru cererile de viză obligatorie pentru toate statele membre, fără perioadă de tranziție, o procedură complet digitală (inclusiv înregistrarea datelor biometrice de către solicitanți prin mijloace digitale) și o viză digitală (obligatorie).

Opțiunea preferată este **opțiunea 4**, deoarece ar contribui la abordarea cauzelor profunde ale problemelor actuale, ar elimina procesul de solicitare a vizelor fragmentat și bazat pe utilizarea suportului de hârtie și ar armoniza nivelurile de digitalizare, care, în prezent, sunt eterogene, asigurând, în același timp, un grad ridicat de securitate.

Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Statele membre preferă, în general, opțiunile 3 și 4. Mai concret:

- 14 state membre sunt în favoarea utilizării unei platforme a UE pentru cererile de viză pe bază de voluntariat (opțiunea 3), în timp ce
- 10 state membre ar fi în favoarea utilizării obligatorii a platformei, cu o perioadă de tranziție (opțiunea 4).
- Toate statele membre sprijină o opțiune care prevede o viză digitală.

Autoritățile naționale de protecție a datelor și-au exprimat, de asemenea, preferința pentru opțiunile 3 și 4.

Industria călătoriilor și a turismului sprijină în unanimitate opțiunea 4, subliniind impactul pozitiv asupra călătoriilor către UE și creșterea atractivității UE ca destinație de călătorie.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt principalele beneficii ale opțiunii preferate?

Platforma UE pentru cererile de viză le-ar aduce beneficii statelor membre prin reducerea timpului petrecut de consulate cu prelucrarea cererilor de viză și arhivarea cererilor pe suport de hârtie. Cazurile de „visa shopping” ar fi reduse în mod direct, iar verificările în Sistemul de Informații privind Vizele ar fi efectuate mai devreme.

Viza digitală ar îmbunătăți securitatea internă a spațiului Schengen, deoarece autocolantul de viză nu ar mai putea fi falsificat, și ar reduce în mod considerabil sarcina administrativă suportată de autoritățile centrale și de consulatele statelor membre, care nu ar mai trebui să aloce timp și bani pentru fabricarea, comandarea și transportarea în condiții de siguranță a autocolantelor de viză la consulate. În ansamblu, în cadrul opțiunii 4, statele membre ar economisi costuri administrative în valoare de 510,9 milioane EUR în perioada 2025-2029.

Solicitanții de viză ar avea, de asemenea, de câștigat de pe urma opțiunii 4. Solicitanții care depun din nou o cerere de viză nu ar mai trebui să suporte costurile de călătorie aferente, iar solicitanții și-ar păstra documentele de călătorie pe durata întregului proces de soluționare a cererii. În cadrul opțiunii 4, fiecare solicitant ar

economisi, în medie, 31 EUR pe cerere din suma totală de 74 EUR pe care trebuie să o plătească pe cerere în scenariul de referință.

Se preconizează, de asemenea, că opțiunea 4 va avea un ușor impact pozitiv asupra contribuției la PIB-ul UE a resortisanților țărilor terțe care au nevoie de viză, ca urmare a unei posibile creșteri a numărului de resortisanți ai țărilor terțe care au nevoie de viză ce călătoresc în UE. Cu toate acestea, impactul creșterii numărului de călători asupra PIB-ului UE trebuie analizat cu prudență, deoarece se bazează pe un număr suplimentar preconizat de călători în perioada 2025-2029 care este dificil de estimat.

În general, opțiunea 4 ar armoniza în mare măsură peisajul actual fragmentat al procedurilor de solicitare a vizelor în statele membre și ar îmbunătăți imaginea UE ca entitate unificată, în conformitate cu politica comună în domeniul vizelor.

Care sunt principalele costuri ale opțiunilor preferate?

Instituirea platformei UE pentru cererile de viză va reprezenta un cost substanțial în comparație cu scenariul de referință. Costul estimat este de 41,2 milioane EUR pentru crearea sa și de 12,8 milioane EUR anual pentru funcționarea și întreținerea sa.

Fiecare stat membru va trebui să își conecteze și să își actualizeze sistemul (sistemele) național(e), astfel încât să poată utiliza serviciile furnizate de noua platformă centralizată digitală a UE pentru cererile de viză. Costurile estimate sunt de 270 000 - 330 000 EUR pentru fiecare stat membru. Investițiile pe care vor trebui să le facă statele membre pentru a implementa viza digitală sunt neglijabile.

Costurile de mediu aferente procesului de solicitare a vizelor pentru solicitanții care nu depun pentru prima dată o cerere vor fi aproape nule, deoarece aceștia nu vor mai trebuie să se deplaseze pentru a-și depune cererea sau pentru a-și ridica documentul de călătorie. Consumul de hârtie va scădea, de asemenea, lucru care va avea efecte pozitive asupra mediului. Creșterea potențială a turismului în UE datorită digitalizării procedurilor în materie de vize ar putea genera emisii suplimentare de CO₂; totuși, această creștere preconizată se bazează pe un număr suplimentar de călători care este dificil de estimat și care nu este sigur, spre deosebire de beneficiile de mediu legate de reducerea deplasărilor pentru solicitanți și a consumului de hârtie pentru cereri și autocolantul de viză.

Care va fi impactul asupra societăților, IMM-urilor și microîntreprinderilor?

Principalele întreprinderi care ar urma să beneficieze de pe urma inițiativei ar fi cele din sectorul călătoriilor și al turismului. Reprezentanții industriei europene a turismului și-au exprimat sprijinul ferm pentru digitalizarea procesului în materie de vize și au subliniat faptul că UE trebuie să ofere o experiență de călătorie fără sincope pentru a concura cu alte destinații din lume.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și administrațiilor naționale?

Opțiunea preferată prevede un impact asupra administrațiilor naționale, în special în ceea ce privește costurile de conectare și de actualizare a sistemului (sistemelor) național(e) și de stocare a datelor aferente cererilor. Economii preconizate în ceea ce privește costurile administrative (510,9 milioane EUR în perioada 2025-2029 la nivelul tuturor statelor membre) ar compensa în mare măsură aceste costuri (140 de milioane EUR la nivelul tuturor statelor membre în perioada 2025-2029).

Vor exista și alte efecte semnificative?

În ceea ce privește **protecția datelor**, în cadrul opțiunii 4, platforma UE ar introduce practici uniforme de prelucrare a datelor, care li s-ar aplica tuturor statelor membre. Aceasta ar reduce accesul prestatorilor externi de servicii la datele cu caracter personal, întrucât călătorii care nu își depun cererea de viză pentru prima dată ar putea-o depune direct prin intermediul portalului UE pentru cereri. Cu toate acestea, potrivit AEPD, anumite riscuri în materie de protecție a datelor sunt inerente digitalizării. Acesta este motivul pentru care principiile „limitării scopului” și „reducerii la minimum a datelor” vor trebui să fie respectate cu strictețe.

Dreptul la nediscriminare al resortisanților țărilor terțe cu acces și alfabetizare reduse în domeniul informatic nu ar fi încălcat, întrucât prestatorii externi de servicii și operatorii de turism le-ar oferi asistență.

În ceea ce privește drepturile **persoanelor cu handicap**, persoanele care nu pot auzi și/sau vedea ar beneficia de mai puțină asistență personală, dar ar putea fi ajutate prin îmbunătățirea accesibilității instrumentelor pentru

cereri online, în conformitate cu orientările recunoscute privind accesibilitatea site-urilor web. Prestatorii externi de servicii ar putea, de asemenea, să ofere orientări persoanelor cu handicap sau cu un nivel scăzut de alfabetizare informatică. Situația persoanelor cu mobilitate redusă s-ar îmbunătăți, deoarece, în anumite circumstanțe, persoanele nu ar mai fi obligate să se deplaseze la un centru de primire a cererilor de viză sau la un consulat.

D. Acțiuni ulterioare

Când va fi reexaminată politica?

Articolul 57 din Codul de vize și articolul 50 din Regulamentul VIS revizuit privind monitorizarea și evaluarea prevăd deja obligații de monitorizare și evaluare, de exemplu, obligația de a efectua o evaluare a aplicării acesteia la doi ani după ce toate dispozițiile Codului de vize au devenit aplicabile. Acest principiu general prevăzut la articolele menționate se va aplica, de asemenea, modificărilor care decurg din adoptarea propunerii privind digitalizarea procedurilor în materie de vize.